

ขอเล่าเท่าที่รู้...

FIRE ALARM STROBE LIGHT อุปกรณ์แจ้งสัญญาณด้วยแสง

ขอเล่าเท่าที่รู้เกี่ยวกับอุปกรณ์แจ้งสัญญาณด้วยแสงที่ชนิดติดผนัง แลติดฝ้าเพดาน โดยอ้างอิงหนังสือมาตรฐาน 2 เล่มคือ มาตรฐานระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้ฉบับแก้ไขปรับปรุงครั้งที่ 2 มกราคม 2562 ของวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ฤๅ วสท. อีกเล่มหนึ่งคือ NFPA72 National Fire Alarm and Signaling Code 2019 edition

แรกที่ได้เห็นได้สัมผัสได้อ่านมาตรฐานทั้งสองเล่มแล้วมีความคิดที่น่าสนใจที่นำเสนอไว้ในมาตรฐานทั้งสองเล่มมานำเสนอ โดยที่เล่มแรกที่เป็นของ วสท. ไม่ทำให้แปลกใหม่ได้กับเหตุผลได้คลุกคลีตีโมงกันมาเป็นแรมปีเนื้อหาประกอบไม่กระซอกใจให้แรงพอจนเกิดความสนใจมีใจเพราะเนื้อหาไม่มีอะไรใหม่ จึงรอร่ำรอรอแล้วรออีกว่าเมื่อใด NFPA72 จักออกเล่มใหม่ จนในที่สุดเมื่อต้นเดือนกรกฎาคม 2562 ข่าวดีก็มาถึงว่า NFPA 72 ฉบับ 2019 ออกเป็นเล่มสามารถหาซื้อได้แล้ว การเสาะแสวงหาก็กเริ่มทันทีจากเพื่อนใกล้ชิดเพื่อนร่วมงาน อนุกรรมการคณะนี้ จนในที่สุดก็ได้อ่านมีหลายเรื่องที่น่าสนใจอย่างเรื่องนี้ที่เรียนมาข้างต้น ที่เรามักเรียกติดปากว่า strobe light เพื่อแจ้งเหตุเพลิงไหม้สำหรับผู้พิการทางหูที่ไม่สามารถได้ยินเสียงการแจ้งเหตุเพลิงไหม้ จึงจำเป็นต้องใช้แสงเข้ามาช่วยแจ้งเหตุ นอกจากนี้ยังมีเรื่องอื่นๆ ใหม่ ๆ ที่ วสท.เองก็ยังมีได้กำหนดเป็นมาตรฐาน อย่างเรื่องพื้นที่การให้บริการของ smoke detector จักไม่ใช้ระยะ 9.1 เมตร เมื่อมีการระบายอากาศที่เรียกว่า การถ่ายเทเป็นปริมาตรที่ air change ยิ่งค่า air change สูงๆพื้นที่การให้บริการของ smoke detector ก็จักลดลง เพื่อควบคุมเวลาในการตรวจจับให้เป็นไปตามมาตรฐานต้องการ เรื่องนี้ตั้งใจจักเขียนในตอนท้ายของงานเขียนนี้ อีกเรื่องหนึ่งคือ การกำหนดระยะของ smoke detector ให้ห่างจากเตาหุงต้มอาหารในห้องพักอาศัยที่ไม่ได้แยกห้องครัวออกจากโถงทางเข้า ฤๅห้องนั่งเล่นอย่างเช่น ห้อง studio ของอาคารชุด ในมาตรฐานยังกำหนดตำแหน่งของ smoke detector เมื่อห่างจากเตาหุงต้มอาหารแล้วยังต้องห่างจากประตูทางเข้าห้องนอน ฤๅห้องน้ำเป็นระยะเท่าไร เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่เรื่องยาว มีรูปประกอบมากใน NFPA 72 เองยังเอาไว้ใน anex ที่เป็นการ

ส่งข่าวสารให้ทราบ แล้วแจ้งไว้ในนั้นว่าจักมีผลบังคับใช้เป็นมาตรฐานในวันที่ 1 มกราคม 2566 ฤๅปี 2022 ผู้เขียนเห็นว่าเรื่องนี้น่าสนใจจักได้จัดไว้ในลำดับต้นของงานเขียนถัดๆ ไป

ย้อนกลับมาถึงเนื้อหาที่จักนำเสนอในวันนี้ ข้อมูลได้เตรียมไว้เป็นแรมเดือนแล้วหยิบขึ้นมาหลายหนจนแล้วจนรอดก็ยังนึกไม่ออกว่าจักนำเสนอเหลี่ยมคมใด ครั้นจักถอดความที่ออๆ ก็ทำมาหลายหนจนรู้สึกอาย จึงเริ่มอ่าน NFPA 72:2019 หัวข้อ 18.4 ตอนท้ายๆ ที่เริ่มเกี่ยวข้องกับที่เรียกว่า visual notification appliance จนถึงหัวข้อ 18.5 visual characteristic-public mode จนมาสะดุดหยุดลงที่หัวข้อ 18.5.5.7* Performance-base alternative ทำให้ทราบว่าเป็นงานออกแบบใดๆ ในเรื่องนี้ ค่าส่องสว่าง (illumination: lumens/sq.m. ฤๅ lux) ต่ำสุดคือ 0.4036 lux ที่จุดต่างๆ ภายในพื้นที่ครอบคลุม (covered area) ที่หูกมูมที่กำหนดโดย polar dispersion planes ฤๅที่เราเรียกว่า polar curve ทั้งการติดตั้งที่ผนัง แลฝ้าเพดานในพื้นที่ใช้งานร่วมกัน (public mode) ในการคำนวณให้ใช้ระยะทางที่มากที่สุดจาก strobe light ที่ใกล้ที่สุด แลอีกหัวข้อหนึ่งคือ หัวข้อ A.18.5.3.3 ที่พูดถึงตัวคูณของปริมาณแสงสว่างที่วัดด้วย rated light pulse duration (millisecond: ms) เรื่องนี้ผลที่ได้ หากขนาดมากกว่า 20 ms จักได้แสงที่มีหน่วยเป็น candela (cd) ที่สูงขึ้นตามตารางตัวคูณ โดยสูงสุดสามารถใช้ได้ไม่เกิน 1,000 cd ฤๅขนาด pulse ไม่เกิน 100 millisecond pulse duration กรณีที่ขนาด pulse 25 ถึง 100 ms จักมีตัวคูณตามตารางที่ A.18.5.3.3

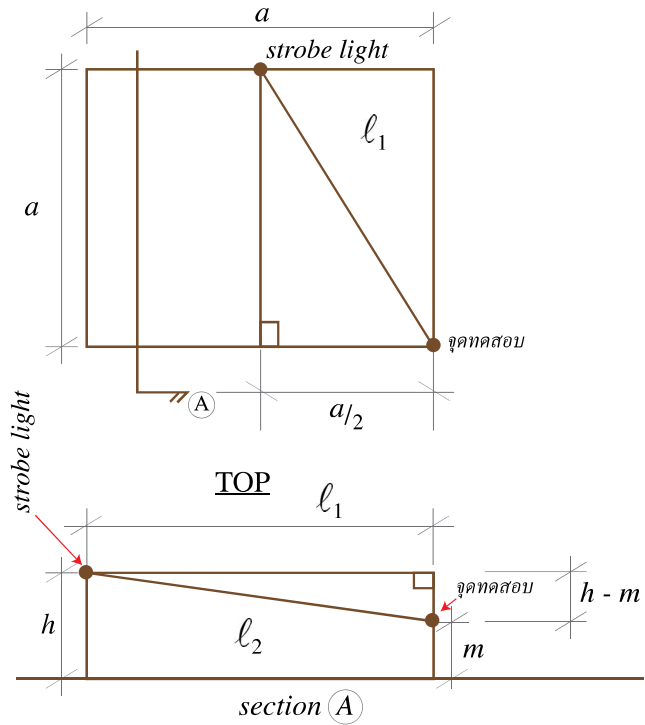
ขอขอบคุณ รูปภาพ เนื้อหาที่ถอดความเพื่อการเรียนรู้ต่างๆ นำมาจาก NFPA 72:2019 ต้องขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ ท่านผู้อ่านที่สนใจสามารถอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมการใช้งานได้จากข้อมูลเอกสารอ้างอิงข้างต้น

ก่อนอื่นต้องขอเกริ่นแนวทางการออกแบบเกี่ยวกับแสงสำหรับเนื้อหา
ในการออกแบบให้ได้รับการส่องสว่างต่ำที่สุด (minimum illumination)
สำหรับเรื่องนี้เท่ากับ 0.4036 lux ที่ที่วางใช้สอยทั้งหมด ณ ระดับการ
ส่องสว่างนี้จักสามารถเตือนประชาชนในพื้นที่ด้วยการเห็นโดยบังเอิญ
ที่สะท้อนใดๆ ไปมาในท้องเอาขณะแสงที่มีในสภาพแวดล้อม แสงจาก
strobe light ซึ่งประชาชนที่ใช้พื้นที่ที่จุดใดๆ ณ พื้นที่ที่เข้าถึงได้จัก
เท่ากับ แสงสว่างออกมาที่ตานั้นๆ ทารด้วยระยะทางที่แสงเดินทาง
จริงยกกำลังสอง ฎที่เรียกว่า กฎส่วนกลับยกกำลังสอง (the inverse
square law) ผู้อ่านสามารถอ่านเพิ่มเติมได้จากหัวข้อ A.18.5.5.7 ใน
การประยุกต์ใช้กฎข้อนี้ที่จักต้องได้ค่าการส่องสว่างเท่ากับ 0.4036 lux
ในทุกๆ ประเภทแลทุกๆ ขนาดของห้อง

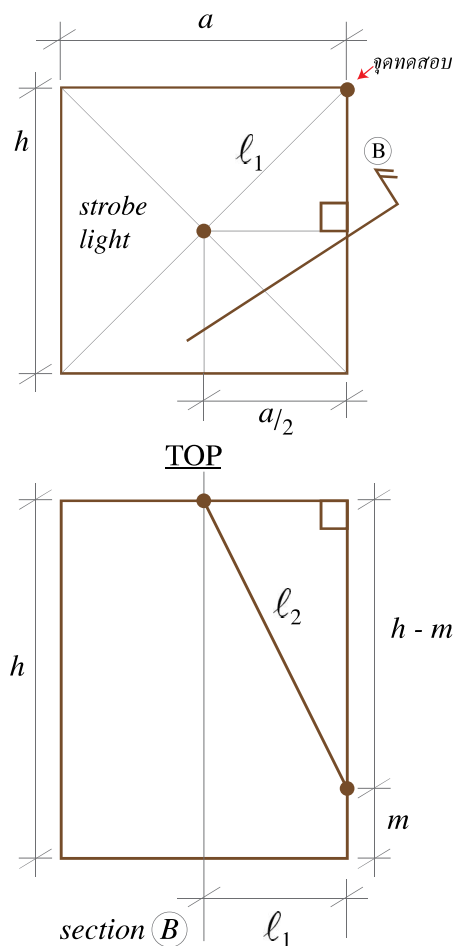
ตัวอย่างการคำนวณเรามาทดลองสักสามตัวอย่าง **ตัวอย่างที่ 1** เรา
มี strobe light ที่ค่าความสว่าง (candle power) ที่ 34 cd สำหรับห้อง
ขนาด 9.0 m x 9.0 m เพื่อให้ได้ปริมาณการส่องสว่างที่ผนังด้านตรงข้าม
แบบตรงๆ (ที่ระดับเดียวกับการติดตั้ง strobe light) ขนาด 0.4036 lux
ระยะทางของแสงเดินทางเท่ากับ 9.0 m เราสามารถคำนวณขนาดของ
การส่องสว่างเท่ากับ $34 / 9.0^2 = 0.4197$ lux ถือว่า...ใช้ได้ **ตัวอย่าง**
ที่ 2 ต่อไปลองคำนวณอีกกรณีโดยใช้ strobe light เดิมแต่คราวนี้ทดลอง
คำนวณที่ได้โคม strobe light ที่มีมุมการส่องสว่างเท่ากับ 90 องศาตาม
ANSI/UL 1971 จักได้แสงออกมา 25% สามารถคำนวณหาการส่องสว่าง
ได้เท่ากับ $34 \times 0.25 / 9.0^2 = 0.1049$ lux ถือว่า...ใช้ไม่ได้ที่ระยะ
9.0 m **ตัวอย่างที่ 3** คราวนี้มาลองคำนวณใหม่อีกครั้งชื่อว่า ที่มีมุมการ
ส่องสว่างที่มีมุม 90 องศา สามารถส่องสว่างได้ที่ระยะเท่าไรเพื่อให้ได้
รับการส่องสว่างเท่ากับ 0.4036 lux ค่าใหม่ดังนี้ ระยะทางใหม่นี้
เท่ากับ $\sqrt{34 \times 0.25 / 0.4036} = 4.588$ m ได้ระยะห่างโคม strobe
light เพียง 4.588 m เท่านั้น

ดังนั้นจากตัวอย่างที่ 3 หากเราติดโคม strobe light ตามมาตรฐาน
กำหนดไว้ให้ติดตั้งในช่วง 2.03 ถึง 2.44 m แล้วทำให้ที่ได้โคมก็จักสามารถ
เห็นแสงมาถึงที่พื้นมากกว่าค่าการส่องสว่างต่ำสุดที่ต้องการได้ จาก
การลองคำนวณตัวอย่างข้างต้นน่าจะพอเข้าใจหลักการพื้นฐานความ
สัมพันธ์ระหว่างความสว่างที่มีหน่วยเป็น cd แลการส่องสว่างที่มีหน่วย
เป็น lux โดยความสัมพันธ์ใช้กฎส่วนกลับระยะทางยกกำลังสอง

ต่อไปเราก็นำความรู้ข้างต้นไปคำนวณด้วยวิธี performance
base เพื่อทดสอบค่าในตารางที่ NFPA กำหนดไว้ที่เป็น regulation
base มีความสัมพันธ์ๆไม่ โดยจากการสร้างภาพการเรียนรู้ที่เป็นทั้ง
การติดตั้งที่ผนังในระดับที่กำหนดกลางพื้นที่ให้บริการ แลการติดตั้งที่
ฝ้าเพดานกลางห้อง เราสามารถนำเสนอตามรูปที่ 1 แล 2

● รูปที่ 1 แลแนวการส่องสว่างของ strobe light ที่ติดตัวที่ผนัง

● รูปที่ 2 แลแนวการส่องสว่างของ strobe light ที่ติดตัวที่ฝ้าเพดาน

การคำนวณการส่องสว่างของ strobe light ที่ติดตั้งที่ผนัง

$$L1 = \sqrt{A^2 + (A/2)^2} = \sqrt{(4 \cdot A^2 + A^2)/4} = \sqrt{(5 \cdot A^2)/4} = \sqrt{5}A/2$$

$$L2 = \sqrt{L1^2 + (H-M)^2} = \sqrt{(5 \cdot A^2)/4 + H^2 - 2 \cdot H \cdot M + M^2}$$

จาก $lux = cd/L^2$ ได้ $cd = lux \cdot L^2$

$$\text{จกั้ ได้ } cd = 0.4037 \cdot ((5 \cdot A^2)/4 + H^2 - 2 \cdot H \cdot M + M^2)$$

การคำนวณการส่องสว่างของ strobe light ที่ติดตั้งที่ฝ้า

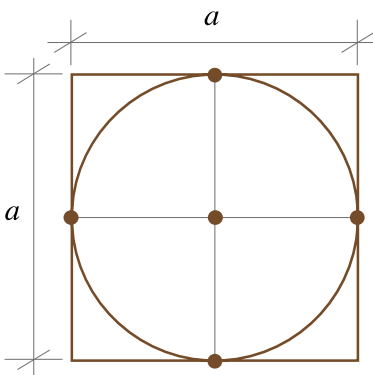
$$L1 = \sqrt{(A/2)^2 + (A/2)^2} = \sqrt{(A^2/4 + A^2/4)} = \sqrt{(2 \cdot A^2)/4} = A/\sqrt{2}$$

$$L2 = \sqrt{L1^2 + (H-M)^2} = \sqrt{(A/\sqrt{2})^2 + H^2 - 2 \cdot H \cdot M + M^2}$$

จาก $lux = cd/L^2$ ได้ $cd = lux \cdot L^2$

$$\text{จกั้ ได้ } cd = 0.4037 \cdot ((A^2)/2 + H^2 - 2 \cdot H \cdot M + M^2)$$

อีกประเด็นที่ต้องพิจารณาคือ แนวคิดเกี่ยวกับขอบเขตการใช้ประโยชน์ การส่องสว่างเพื่อการแจ้งเหตุที่ทั่วถึงให้จำเพาะพื้นที่ที่ผู้ประสบเหตุสามารถเข้าไปอยู่ได้จริง เช่น ที่มุมห้องสุด ๆ ที่แคบจกั้เป็นพื้นที่ที่ไม่สามารถเข้าถึงได้ ดังนั้นเราสามารถใช้นแนวคิดนี้เพื่อความเข้าใจในข้อจำกัดการคำนวณ โดยวิธีการอ้างอิงจากขนาดห้องที่เป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส การส่องสว่างของแสงแจ้งเตือนเหตุเป็นวงกลมในรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส โดยมีขนาดของด้านของรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสเป็นเส้นผ่านศูนย์กลางของวงกลม ด้วยเหตุผลที่ว่าที่มุมของห้องไม่มีความจำเป็นต้องได้รับแสงปริมาณตามที่มาตรฐานกำหนดเพื่อเตือนเหตุ ดังแสดงในรูปที่ 3

รูปที่ 3 แสดงการกำหนดพื้นที่การส่องสว่างของ strobe light

การคำนวณเพื่อกำหนดพื้นที่ของ strobe light ที่ติดตั้งที่ผนังแล้วฝ้าเพดาน

$$\text{คำนวณพื้นที่สี่เหลี่ยมจัตุรัส } = a \cdot a = a^2$$

$$\text{คำนวณหาพื้นที่วงกลม } = (\pi \cdot a^2)/4 = 0.785 \cdot a^2$$

ดังนั้นสัดส่วนของพื้นที่การส่องสว่างจกั้เท่ากับ $(0.785 \cdot a^2)/a^2 = 0.785$ ฤพื้นที่การส่องสว่างจึงเป็นพื้นที่วงกลมเมื่อเทียบกับพื้นที่ห้องรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสจกั้เท่ากับ 0.7858 เท่าของพื้นที่ห้องรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ฤเท่ากับ 78.5% ทำให้ขนาดของความสว่าง (cd) ลดลงเหลือเพียง 78.5% เท่านั้น ดังนั้นการคำนวณการส่องสว่างจกั้เป็นดังนี้

การคำนวณการส่องสว่างของ strobe light ที่ติดตั้งที่ผนัง

$$\text{จกั้ ได้ } cd = 0.4037 \cdot (0.875) \cdot ((5 \cdot A^2)/4 + H^2 - 2 \cdot H \cdot M + M^2)$$

การคำนวณการส่องสว่างของ strobe light ที่ติดตั้งที่ฝ้าเพดาน

$$\text{จกั้ ได้ } cd = 0.4037 \cdot (0.875) \cdot ((A^2)/2 + H^2 - 2 \cdot H \cdot M + M^2)$$

นอกจากนี้การส่องสว่างของ strobe light ที่ติดตั้งที่ฝ้าเพดานที่อาจไม่สามารถติดตั้งกลางห้องได้พอดี จึงต้องเผื่อให้สามารถขยับได้โดยการใช้ตัวแปรขนาดห้อง (A) ไปได้ถึงขนาดห้องอีก 135% ดังนั้นการคำนวณการส่องสว่างจกั้ที่ติดตั้งที่ฝ้าเพดานจกั้เป็นดังนี้

การคำนวณการส่องสว่างของ strobe light ที่ติดตั้งที่ฝ้าเพดาน...

ใหม่

$$\text{จกั้ ได้ } cd = 0.4037 \cdot (0.875) \cdot (((A \cdot 1.35)^2)/2 + H^2 - 2 \cdot H \cdot M + M^2)$$

เมื่อได้สูตรคำนวณมาครบแล้วทั้งสองแบบของการติดตั้ง นำมาแทนค่าด้วยข้อมูลขนาดห้อง ความสูงของห้องขนาดต่างๆ โดยเลือกจำเพาะที่ วัสดุ.นำมาใช้งานในมาตรฐานสามารถแสดงได้ดังรูปที่ 4 แลรูปที่ 5

ManHeight (m)	RoomWidth (a)	RoomHeight (h)	LuminanceCd (1ea)	NFPA72:2019 (1ea)	LuminanceCd (4eas)	NFPA72:2019 (4eas)
			Coverage Area = 78.5%		Coverage Area = 78.5%	
			Over lab area 1.00 a	Over lab area 1.00 a	Over lab area 0.53 a	Over lab area ?..? a
			wall mount		wall mount	
0.00	6.00	2.44	16	15		
0.00	9.00	2.44	34	34		
0.00	12.00	2.44	59	60	18	15
0.00	15.00	2.44	91	94	27	30
0.00	19.00	2.44	145	150	42	37
0.00	21.00	2.44	177	184	51	60
0.00	24.00	2.44	230	240	66	60
0.00	27.00	2.44	291	304	83	95
0.00	30.00	2.44	358	375	102	95
0.00	33.00	2.44	433	455	123	135
0.00	36.00	2.44	516	540	146	135
0.00	39.00	2.44	604	635	171	185

รูปที่ 4 แสดงการคำนวณการส่องสว่างของ strobe light ที่ติดตั้งที่ผนัง

ManHeight (m)	RoomWidth (a)	RoomHeight (h)	LuminanceCd (1ea)	NFPA72:2019 (1ea)
			Coverage Area = 78.5%	
			divlated center=135%	
			ceiling mount	
0.00	6.00	3.00	15	15
0.00	9.00	3.00	29	30
0.00	12.00	3.00	50	60
0.00	13.00	3.00	58	75
0.00	6.00	6.10	25	30
0.00	9.00	6.10	39	45
0.00	13.00	6.10	68	75
0.00	14.00	6.10	76	80
0.00	6.00	9.10	41	55
0.00	9.00	9.10	55	75
0.00	15.00	9.10	102	95
0.00	17.00	9.10	122	115
0.00	19.00	9.10	145	150
0.00	21.00	9.10	171	185

● **รูปที่ 5 แสดงการคำนวณการส่องสว่างของ strobe light ที่ติดตั้งที่ฝ้าเพดาน**

เมื่อนำตารางของ วสท. มาแสดงเพื่อเปรียบเทียบกับที่คำนวณได้พบว่ามีความแตกต่างกันบ้าง โดยผู้เขียนคิดว่า จักได้นำข้อมูลนี้เสนอต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบได้พิจารณารายละเอียดข้างต้นที่อาจทำได้เพื่อพิจารณาปรับปรุงตารางให้สอดคล้องกับข้อมูลข้างต้นในอนาคตต่อไป ในที่นี้เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่ผู้อ่านสามารถพิจารณาในเบื้องต้นได้ จึงขอแนะนำตารางของ วสท. มาเสนอให้ผู้อ่านสะดวก ดังแสดงในรูปที่ 6 และ 7 ทั้งนี้ต้องขอขอบคุณภาพจาก วสท.มา ณ โอกาสนี้

ตารางที่ 9.1 ค่าความเข้มแสงของอุปกรณ์แจ้งสัญญาณด้วยแสงชนิดชนิดที่ระดับความสูงไม่เกิน 2.40 เมตร

ค่าความเข้มแสงต่ำสุดของอุปกรณ์แจ้งสัญญาณด้วยแสงแต่ละชุด หน่วยแคนเดลา (cd)			
พื้นที่ครอบคลุมสูงสุด (เมตร x เมตร)	อุปกรณ์แจ้งสัญญาณด้วยแสง 1 ชุด ติดตั้งที่ผนังของผนัง	อุปกรณ์แจ้งสัญญาณด้วยแสง 2 ชุด ติดตั้งที่ผนังตรงกันข้าม	อุปกรณ์แจ้งสัญญาณด้วยแสง 4 ชุด ติดตั้งที่ผนังด้านละชุด
6.00 x 6.00	15	-	-
9.00 x 9.00	30	15	-
12.00 x 12.00	60	30	-
15.00 x 15.00	95	60	-
19.00 x 19.00	135	95	-
21.00 x 21.00	185	95	-
24.00 x 24.00	240	135	60
27.00 x 27.00	305	185	95
30.00 x 30.00	375	240	95
33.00 x 33.00	455	240	135
36.00 x 36.00	540	305	135
39.00 x 39.00	635	375	185

● **รูปที่ 6 แสดงตารางการติดตั้ง strobe light ของ วสท. ที่ติดตั้งที่ผนัง**

ตารางที่ 9.2 ค่าความเข้มแสงของอุปกรณ์แจ้งสัญญาณด้วยแสงชนิดติดตั้งฝ้าเพดาน

ค่าความเข้มแสงต่ำสุดของอุปกรณ์แจ้งสัญญาณด้วยแสงแต่ละชุด หน่วยแคนเดลา (cd)		
พื้นที่ครอบคลุมสูงสุด (เมตร x เมตร)	ระดับความสูงจากพื้น (เมตร)	จำนวนอุปกรณ์แจ้งสัญญาณด้วยแสง 1 ชุด
6.00 x 6.00	3	15
9.00 x 9.00	3	30
12.00 x 12.00	3	60
13.00 x 13.00	3	75
15.00 x 15.00	3	95
17.00 x 17.00	3	115
19.00 x 19.00	3	150
21.00 x 21.00	3	185
6.00 x 6.00	6	30
9.00 x 9.00	6	45
13.00 x 13.00	6	75
14.00 x 14.00	6	80
15.00 x 15.00	6	95
17.00 x 17.00	6	115
19.00 x 19.00	6	150
21.00 x 21.00	6	185
6.00 x 6.00	9	55
9.00 x 9.00	9	75
15.00 x 15.00	9	95
17.00 x 17.00	9	115
19.00 x 19.00	9	150
21.00 x 21.00	9	185

● **รูปที่ 7 แสดงตารางการติดตั้ง strobe light ของ วสท. ที่ติดตั้งที่ฝ้าเพดาน**

จากที่ได้นำเสนองานเขียนมาแล้วเพื่อจกได้เข้าใจที่มาที่ไปของตารางอ้างอิงต่างๆ เทียบกับวิธีการคำนวณที่เป็น performance base เบื้องต้นขอเสนอว่า ตารางที่ 9.1 คอลัมน์ อุปกรณ์แจ้งสัญญาณด้วยแสง 2 ชุด ติดตั้งที่ผนังตรงกันข้าม ยังมีข้อสงสัยว่า ห้องที่เป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส เมื่อใส่ strobe light 2 ชุดติดตั้งตรงข้ามกัน จากที่สังเกตขนาดของ cd ที่ลดลงเหลือประมาณ 50-60% จักยังเพียงพอหรือไม่เมื่อพิจารณาด้านข้างของ strobe light รวมทั้งต้องมีพื้นที่ของแสงจกต้อง overlap มากกว่าครึ่งของขนาดห้อง อ้างอิงการกำหนดพื้นที่นี้มาจากการเปรียบเทียบกับรูปที่นำเสนอว่า การติดตั้ง strobe light ตรงข้ามกัน แลการให้การส่องสว่างที่ไม่เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าดังแสดงใน NFPA 72:2019 รูปที่ A.18.5.5(c) และ รูปที่ A.18.5.5(d) อย่างไรก็ตามต้องมีการตรวจสอบตัวเลขโดยวิธี performance base จริงๆ เกี่ยวกับเรื่องข้างต้นสำหรับท่านที่ขอบคำนวณก็สามารถออกแบบตารางได้กว้างขวางขึ้น แต่สำหรับท่านผู้อ่านที่ไม่ต้องการคำนวณเองก็ยังคงสามารถใช้ตารางได้ตามอัตราค่าที่เรียกว่า regulation base ครับ

มาถึงบรรทัดนี้ไหนๆ ก็ไหนๆ แล้ว ขอแถมอีกหนึ่งเรื่องตามที่เราเห็นไว้ในตอนต้นของงานเขียนนี้ที่ วสท. เองก็ยังมีได้กำหนดเป็นมาตรฐานเรื่องระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้ เรื่องนี้ NFPA 72: 2019 ได้แสดงไว้ที่หัวข้อ 17.7.6.3.3.2 ผลกระทบต่อระยะของการติดตั้ง smoke detector จก ตอลดลงเมื่อมีการไหลของอากาศ (air change rate) โดยเป็นไปตามตารางที่ 17.7.6.3.3.2 ตารางที่ 17.7.6.3.3.2 (ต้องขอขอบคุณรูปจาก NFPA 72:2019 หน้า 72-110) ดังแสดงในรูปที่ 8, 9

△ TABLE 17.7.6.3.3.2 Smoke Detector Spacing Based on Air Movement (Not to Be Used for Under-Floor or Above-Ceiling Spaces)

Minutes per Air Change	Air Changes per Hour	Spacing per Detector	
		ft ²	m ²
1	60	125	12
2	30	250	23
3	20	375	35
4	15	500	46
5	12	625	58
6	10	750	70
7	8.6	875	81
8	7.5	900	84
9	6.7	900	84
10	6	900	84

● รูปที่ 8 แสดงตารางกำหนดขนาดพื้นที่ที่ลดลงเนื่องจากกระแสของอากาศในห้อง

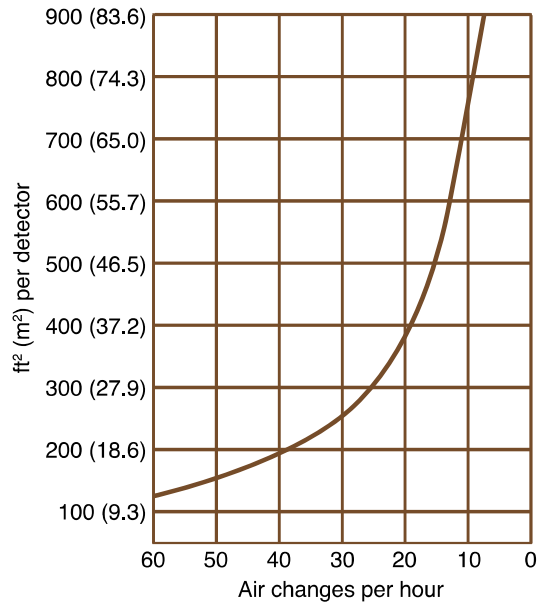

FIGURE 17.7.6.3.3.2 High Air Movement Areas (Not to be Used for Under-Floor or Above-Ceiling Spaces).

● รูปที่ 9 แสดงกราฟกำหนดขนาดพื้นที่ที่ลดลงเนื่องจากกระแสของอากาศในห้อง

เนื้อหาเพิ่มเติมตอนท้ายนี้ไม่ได้แสดงตัวอย่างไว้ก็หวังยิ่งว่าท่านผู้อ่านน่าจะสามารถนำไปใช้งานได้ หากจกตัดสินใจให้กระทำด้วยความเข้าใจอย่างแท้จริงเช่น ขนาดของพื้นที่มีรูปแบบเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสส่วนจกสามารถดัดแปลงให้เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าได้ก็ไม่ได้เช่นเดียวกับการประยุกต์ในบทก่อนหน้า NFPA 72 ฉบับนี้ไม่ได้แสดงไว้ ในเบื้องต้นไม่แนะนำให้ดัดแปลงเนื่องเพราะเมื่อควันเดินทางไปไกลขึ้นอุณหภูมิอาจลดลงด้วย ผลคือ ความเร็วจกลดลง ส่งผลให้เวลาในการแจ้งเหตุอาจเกิดค่าที่กำหนดนะครับ ทั้งสองเรื่องนี้เขียนมาหวังยิ่งว่าจกเป็นประโยชน์กับท่านผู้อ่าน มีคำแนะนำดีๆ สามารถส่งมาได้ที่สมาคมฯ ผมยินดีรับฟังเพื่อปรับปรุงคุณภาพให้เหมาะสมเพื่อท่านผู้อ่านต่อไป ขอให้ทุกท่านมีพลังแห่งการเรียนรู้วันจันทร์ครับ... 🙏

ส่วนตัวผู้เขียน

นายสุวิทย์ ศรีสุข วิศวกรไฟฟ้า-ที่ปรึกษาอิสระ
การศึกษา
 • ปริญญาตรี-วิศวกรรมศาสตร์ ไฟฟ้ากำลัง สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี
 • ปริญญาโท-วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน
 ประสบการณ์ • ทำงานกว่า 31 ปี งานด้านไฟฟ้ากำลัง